

Halden kommune
Ordføreren

Saksbeh.: Sven Stranger
Tlf.: 69 17 45 46
Mobiltlf.:
Telefaks: 69 17 45 04
E-post: per.egil.pedersen@halden.kommune.no

Det Kongelige Olje- og Energidepartement

Postboks 8148 Dep.
0033 OSLO

Deres ref:

Vår ref:
04/00172-37

Arkivkode:
074

Dato:
09.03.2005

Kraftverk - NOU 2004:26 - Hjemfall - hørings svar.

Det vises til høringsbrev 01.12.04.

Kommunens utvalg for økonomi og næring behandlet saken i møte 17.02.05 med slikt enstemmig vedtak:

Vedtak i Utvalg for økonomi og næring - 17.02.2005:

Halden kommune slutter seg til oversendt forslag til høringsuttalelse i brev 07.02.05 fra Østfold Energi AS sitt styre. Ordfører gis fullmakt til utfra koordineringssyn Østfold-kommunene i mellom å utforme kommunens endelig hørings svar innenfor de hovedlinjer som fremkommer i de ovenfor fremlagte forslag til høringsuttalelser.

I henhold til vedtaket tilføyes videre som Halden kommunes høringsuttalelse:

”Private kraftverk hvor vannfallene ble ervervet før 1909 må underkastes de samme hjemfallsreglene som andre private vannfall og kraftverk.”

Utskrift av sakens behandling vedlegges – herunder det forslag til høringsuttalelse Halden kommune slutter seg til og således avgir.

Med hilsen

Per Kristian Dahl
ordfører

Vedlegg:

1 Utskrift ØKON-sak 11/05, møte 17.02.05

Kopi til:

Østfold energi AS Postb. 17, 1701 SARPSBORG

Forslag

Ja ØE,

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

72
Vedtatt som stalden
kommunes høingsuttalelse
ØKON 11/05, møte 17.02.05
88./20.02.05. sted, dato

Høringsuttalelse NOU 2004:26 - Endring i industrikonsesjonsloven

Det vises til høringssak datert 30.11.2004. NN kommune er gjennom sitt eierskap i Østfold Energi AS deleier i flere kraftproduksjonsanlegg. Forslaget fra lovutvalget til endringer i industrikonsesjonsloven rommer elementer mange eierkommuner kan slutte seg til. Blant annet er det et positivt trekk at hele utvalget åpner for at det gis anledning til å leie ut vannkraftressurser uten å si ifra seg eiendomsretten for all fremtid.

Grunnleggende sett er vår holdning at nåværende eiere av Østfold Energi bør kunne beholde sitt eierskap til evig tid dersom de selv ønsker det. Rådigheten over aksjene bør ikke begrenses.

Dersom det likevel skulle vise seg at det må innføres en hjemfallsordning som omfatter eierne i Østfold Energi, må eiernes verditap som følge av hjemfallsordningen kompenseres fullt ut. Dette er utdypet i det følgende.

Konfiskering av store verdier med mindre det gis full kompensasjon

Ifølge regjeringens opprinnelige forslag av 29.11.2002 skulle vannkraftressursene overføres fra dagens eiere til Staten uten vederlag etter 75 år. Dette avstedkom meget sterke reaksjoner og ble fra en rekke hold omtalt som "statsrøveri". Lovutvalget har moderert forslaget noe og foreslår at Staten og vertsregionen overtar to tredjedeler av verdiene ved konsesjonstidens utløp mens konsesjonæren får beholde en tredjedel.

I denne sammenheng er det viktig å påpeke følgende kjensgjerning:

De aktører som regnes som offentlige i gjeldende konsesjonslovgivning, har full og ubeskåret eiendomsrett til sine vannfall og kraftverk. En eventuell lovendring i samsvar med forslagene fra utvalget vil innebære at disse aktørene om 75 år vil bli fratatt store deler av sine aktiva.

Et slikt inngrep kan etter vår oppfatning ikke gjennomføres uten å komme i konflikt med Grunnlovens § 105 som krever at det betales full erstatning ved tvungen avståelse av eiendom til staten. Erstatningsplikt for staten kan også oppstå med hjemmel i Den europeiske menneskerettskonvensjons bestemmelser om vern av eiendomsretten.

Juridisk ekspertise har tidligere vurdert spørsmålet og kommet med følgende entydige konklusjon:

"Det er utvilsomt at de aktuelle kraftselskaper og deres eiere vil nyte fullt grunnlovsvern etter § 105 ved en tvungen avståelse av kraftanlegg mv som følge av et pålegg om hjemfall".

Hjemfallsspørsmålet bør utredes bedre

Det ser for oss ut til at hjemfallsutvalget har arbeidet med et for snevert mandat. Vi ber om at det tas kontakt med ESA for å klargjøre forholdet til EØS – avtalen. Det bør også ligge som klare forutsetninger for en ny ordning at eierne ikke ufrivillig påtvinges rådighetsbegrensninger og at eventuelt tap kompenseres fullt ut.

NN Ordfører
NN kommune

Utvalgssak

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
011/05	Utvalg for økonomi og næring	17.02.05

Utsendt vedlegg	
Ikke utsendt vedlegg	

Kraftverk - NOU 2004:26 - Hjemfall - høring.

Pga. EØS-regelverket om likebehandling mellom offentlige og private eiere har det i lengre tid foregått en sterk debatt om også offentlige eide kraftverk skal gjøres til gjenstand for hjemfall til Staten etter konsesjonsperiodens utløp.

Halden kommune er som kjent en kraftkommune – vi har en stor og verdifull eierpost i Østfold Energi AS, samt at det også i kommunen i Tistavassdraget befinner seg en rekke kraftverk – Brekke, eid av Østfold energi, Tistafoss, eid av Akershus kraft minus 16,27% eid av Østfold energi As, Skonningsfoss eid av Akershus kraft og Porsnes eid av Norske skogindustrier.

Saken dreier seg således om betydelige økonomiske interesser og for øvrig samfunnsmessige verdier hvor kommunens interesser berøres. Vi er kjent med at de andre Østfoldkommunene også avgir høringsuttalelse, slik at kommunene står sammen om å fremme synspunkter på dette.

Vedlagt følger kopi av:

- Saksfremlegg med forslag til høringsuttalelse fra Østfold fylkeskommune
- Saksfremlegg med forslag til høringsuttalelse brukt av kommunene i indre Østfold
- Forslag til høringsuttalelse mottatt fra Østfold Energi AS.

Vedlagt følger videre kopi av NOU, en sitt sammendrag, og høringsbrevet hvor fristen er 1. mars 2005.

I sine hovedkonklusjoner synes de tre høringsuttalelsene å være temmelig like. Fra administrasjonens side holder vi utfra samordningshensyn kommunene i mellom – samtlige bør mene det samme - på Østfold energi sitt oversendte forslag.

Rådmannens innstilling:

Halden kommune slutter seg til oversendt forslag til høringsuttalelse i brev 07.02.05 fra Østfold Energi As sitt styre. Ordfører gis fullmakt til utfra koordineringshensyn Østfold-kommunene i mellom å utforme kommunens endelig hørings svar innenfor de hovedlinjer som fremkommer i de ovenfor fremlagte forslag til høringsuttalelser.

Behandling i Utvalg for økonomi og næring - 17.02.2005:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Utvalg for økonomi og næring - 17.02.2005:

Halden kommune slutter seg til oversendt forslag til høringsuttalelse i brev 07.02.05 fra Østfold Energi As sitt styre. Ordfører gis fullmakt til utfra koordineringshensyn Østfold-kommunene i mellom å utforme kommunens endelig hørings svar innenfor de hovedlinjer som fremkommer i de ovenfor fremlagte forslag til høringsuttalelser.

Per Egil Pedersen
Rådmann

Sven Stranger
Rådgiver

HALDEN KOMMUNE	
Ar/Saksnr. 01/172	Dok.nr. 33
08.02.2005	
Ark. Kode P	074
Ark. Kode S	
Avdeling OKO	Saksbeh. PEP
Kassasjonsår	Gradering

Til Østfold Energis eiere

Kopi: Ordfører

Deres ref.:

Vår ref.:
05/8-3 EGA/ 002

Dato:
07. februar 2005

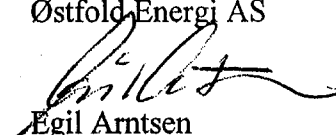
Vedr. Industrikonsesjonsloven - hjemfall. Forslag til høringsvar.

Gjennom sitt eierskap i Østfold Energi (ØE) har selskapets aksjonærer eierinteresser i flere kraftverk og betydelige verdier. For tiden pågår en høring om forslag til endringer i industrikonsesjonsloven. Dette er den viktigste saken for vår bransje på lang tid, og resultatet vil kunne påvirke selskapets verdier i stor grad.

Det er naturlig nok betydelig offentlig debatt om saken, ikke minst fordi utredningsutvalget (det såkalte Vestbakke-utvalget) ikke la frem en omforent innstilling. I ettertid har også utvalgets tolkning av EU rettens forhold til vår egen konsesjonslov blitt imøtegått av annen juridisk kompetanse slik at selve grunnlaget for høringen akkurat nå synes noe undergravet. På denne bakgrunn antas at saken ikke vil bli sluttført i Stortinget i denne sesjonen, men bli omfattet med betydelig interesse også utover høsten.

Likevel mener vi at ØEs eiere bør kunne ha en mening om saken, og vårt styre har bedt om at et forslag til høringsuttalelse blir oversendt selskapets eiere. Se vedlegg. Vi minner om at høringsfristen er 1. mars.

Med vennlig hilsen
Østfold Energi AS

Egil Arntsen
adm. direktør

Østfold Energi AS

Postadresse:
Postboks 17, N-1701 Sarpsborg
Internett: www.ostfoldenergi.no
E-post: postmottak@ostfoldenergi.no

Besøksadresse:
Glengsgata 19
Telefon: 69 11 25 00
Telefaks: 69 15 65 12

Bankgiro:
8215.01.00956
FNR:
NO 947 248 251 MVA